

Spis treści

	Wstęp	7
I.	Założenia teoretyczne rocznego planu pracy przedszkola	9
II.	Propozycje priorytetowych celów pracy wychowawczo-dydaktycznej	11
III.	Przykłady miesięcznych planów pracy	19
	WRZESIEŃ	20
	PAŹDZIERNIK	30
	LISTOPAD	40
	GRUDZIEŃ	50
	STYCZEŃ	58
	LUTY	68
	MARZEC	76
	KWIECIEŃ	86
	MAJ	96
	CZERWIEC	106
IV.	Scenariusze zajęć	117
	SCENARIUSZ 1. Chodzi jesień po ulicy – nauka piosenki	116
	SCENARIUSZ 2. Sałatka jesienna	118
	SCENARIUSZ 3. Stoń Trąbalski	121
	SCENARIUSZ 4. Zapasy na zimę	123
	SCENARIUSZ 5. Właściwości magnezu	125
	SCENARIUSZ 6. Foka	127
	SCENARIUSZ 7. Kwiecień plecień	129
	SCENARIUSZ 8. Żabi staw	131
	SCENARIUSZ 9. Dla Ciebie Mamo	133
	Literatura	137

Przedstawiona propozycja pracy wychowawczo-dydaktycznej może pomóc nauczycielom w osiągnięciu celów, jakie wyznacza program wychowania w przedszkolu. Planując działania, należy dążyć do tego, by miały one możliwie szeroki wpływ na wychowanka, kształciły jego osobowość w sposób wszechstronny i prowadziły do realizacji zadań określonych przez program.

Materiał zawiera przykłady planów rocznych, planów miesięcznych, jak również scenariusze zajęć.

Plan roczny pracy wychowawczo-dydaktycznej w przedszkolu został opracowany w oparciu o Ustawę o systemie oświaty z dnia 07.09.1991 r.¹, Ustawę z dnia 26.01.1982 r. (Karta Nauczyciela)², Program wychowania w przedszkolu nr DKO-4013-2/92 z uwzględnieniem minimum programowego według załącznika nr 2 Zarządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 kwietnia 1992 r.³

Miesięczne plany pracy bazują na treści zawartej w Programie wychowania w przedszkolu nr DKO-4013-2/92⁴, jak również w Programie wychowania przedszkolnego *Moje przedszkole* nr DKW-4013-3/01 autorstwa Czesława Cyrańskiego i Małgorzaty Kwaśniewskiej⁵.

¹ Kalendarz nauczycielski, red. J. Jura, [w:] Dziennik Urzędowy, Ustawa z dnia 7 września 1991 r., rozdział 2, art. 14., p. 2., Warszawa 2002, s. 157.

² Kalendarz nauczycielski, red. J. Jura, [w:] Karta Nauczyciela, Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r., rozdział 2, art. 6., Warszawa 2002, s. 79.

³ Ministerstwo Edukacji Narodowej, *Program wychowania w przedszkolu*, Warszawa 1992, s. 10.

⁴ Tamże, s. 11.

⁵ Cz. Cyrański, M. Kwaśniewska, *Program wychowania przedszkolnego – Moje przedszkole*, Wydawnictwo MAC, Kielce 2003.

Zawarte w nich treści uwzględniają najnowsze tendencje humanistycznej pedagogiki przedszkolnej w jej teoretycznym i praktycznym wymiarze, wobec czego ich realizacja gwarantuje przygotowanie dziecka do wymagań współczesności.

Obok zamieszczonych wypisów literackich wykorzystanych bezpośrednio w zajęciach obowiązkowych, zostały wymienione pozycje, które powinny znaleźć się w biblioteczkach nauczyciela ze względu na ich wartość metodyczną.

Nowelizacja treści programowych dokonana przez Cz. Cyrańskiego i M. Kwaśniewską oraz autorkę niniejszego opracowania pozwoliła na rekonstrukcję obszarów tematycznych i nadanie pełniejszej wyrazistości zapisom planów miesięcznych.

Przedstawiona „Koncepcja pracy wychowawczo-dydaktycznej w edukacji przedszkolnej” ma na celu ułatwienie nauczycielowi przedszkola odczytanie zadań edukacyjnych. One zaś zmierzają do tego, by w toku całego procesu kształcenia dziecko nabyło wyznaczone programem sprawności, umiejętności i wiadomości. Ich przyswojenie dopomoże wychowankowi w jego dalszym funkcjonowaniu edukacyjnym i społecznym.

W opracowanym materiale znalazł odbicie przede wszystkim program wychowania przedszkolnego zatytułowany *Moje przedszkole*.

Przedstawione propozycje zajęć dydaktycznych adresowane są przede wszystkim do nauczycieli rozpoczynających pracę zawodową w przedszkolu. Cały zbiór może też stać się źródłem inspiracji do tworzenia przez wychowawców własnych scenariuszy w oparciu o nowe tendencje w pedagogice przedszkolnej i według swoich doświadczeń zawodowych oraz poziomu rozwoju psycho-fizycznego wychowanków.

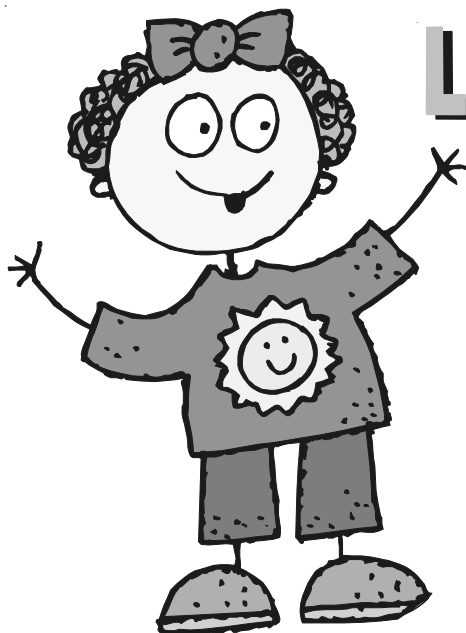
Autorka ma nadzieję, że z niniejszej publikacji skorzystają również rodzice i opiekunowie dzieci będących w wieku 3–7 lat. Poznanie treści pozwoli im dokładniej rozpoznać funkcję edukacyjną przedszkola i jego ważną rolę w późniejszej karierze szkolnej i życiowej dziecka.

„Koncepcja pracy dydaktyczno-wychowawczej w edukacji przedszkolnej” nie pretenduje do doskonałości instruktażowo-metodycznej. Jej celem jest przyjdzie z pomocą nauczycielom przedszkoli, rodzicom i opiekunom małego dziecka w ich pracy wychowawczej. Stąd byłoby dobrze gdyby „Koncepcja pracy dydaktyczno-wychowawczej w edukacji przedszkolnej” wzbudziła szerszą dyskusję pomocną nauczycielom przedszkola w ich trudnej pracy z dzieckiem.

I tu pozwolę sobie przytoczyć słowa Roberta Fulghuma, który edukację przedszkolną wyniósł na wyżyny pedagogiczne:

Wszystkiego, co naprawdę trzeba wiedzieć o tym, jak żyć, co robić i jak postępować, nauczyłem się w przedszkolu. Mądrość nie znajdowała się na szczycie wiedzy zdobytej w szkole średniej, ale w piaskownicy. Tam się uczyłem, że trzeba: dzielić wszystko, postępować uczciwie, nie bić innych, odkładać każdą znaną rzecz, sprzątać po sobie, powiedzieć „przepraszam” [...], myć ręce przed jedzeniem, spuszczać wodę, jeść ciepłe maślane bułeczki i popijać mlekiem, prowadzić zrównoważone życie, trochę się uczyć i trochę myśleć, malować i rysować, i śpiewać, i tańczyć, i bawić się, i codziennie trochę pracować [...].

Autorka

LISTOPAD

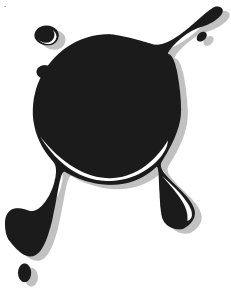
TEMATYKA KOMPLEKSOWA

I tydzień
W SKLEPIE

II tydzień
POZNAJEMY
ZAKŁADY USŁUGOWE

III tydzień
JESIENNA SZARUGA

IV tydzień
POZNAJEMY URZĄDZENIA ELEKTRYCZNE

ZADANIA DYDAKTYCZNO-WYCHOWAWCZE

1. Kształtowanie postaw w kontakcie z poznawanym otoczeniem społecznym i przyrodniczym; rozwijanie zainteresowań badawczo-konstrukcyjnych.
2. Pobudzanie inwencji twórczej dziecka przez wyrażanie przeżyć o świecie w powiązaniu z poznawanym otoczeniem.
3. Obserwowanie pracy ludzi w bliskim otoczeniu przedszkola (pracownicy sklepu).
4. Odwiedzanie punktów usługowych (szewc, krawiec); wypowiedanie się na temat poznanego otoczenia społecznego.
5. Obserwowanie zmian w przyrodzie w związku ze zbliżającą się zimą (mgły, deszcze, obniżanie się temperatury).
6. Poznanie mechanicznego i elektrycznego sprzętu ułatwiającego prace domowe – podkreślanie konieczności przestrzegania zasad bezpieczeństwa przy korzystaniu z urządzeń elektrycznych.
7. Wyrabianie wrażliwości na wartości estetyczne w sztuce.

MOJE BEZPIECZEŃSTWO I ZDROWIE

1. Podkreślanie roli ruchu i przebywania na świeżym powietrzu jako stymulatorów prawidłowego rozwoju:
 - zachęcanie do częstego przebywania na powietrzu;
 - organizowanie zabaw ruchowych i ćwiczeń w oparciu o metody K. Orffa, R. Labana.
2. Poranne ćwiczenia ruchowe – inicjowanie ruchów wiodących do tworzenia się związku z drugim człowiekiem.
3. Zestaw ćwiczeń gimnastycznych z elementem rzutu z wykorzystaniem woreczków.

JA, MOJA RODZINA I NAJBLIŻSZE OTOCZENIE

1. Inspirowanie dzieci do dzielenia się z rodzicami wrażeniami z wydarzeń zaistniałych w przedszkolu:
 - opowiadanie o ulubionych zajęciach, odbytych wycieczkach i spacerach;
 - pamiętanie o poleceniach nauczyciela i przekazywanie ich rodzicom.
2. Obserwowanie pracy ludzi w bliskim otoczeniu przedszkola (pracownicy sklepu).
3. Inspirowanie zabaw tematycznych związanych z pracą ludzi w sklepie.

MYŚLĘ, MÓWIĘ, CZYTAM

1. Zapoznanie dzieci z funkcjonowaniem sklepu – wycieczka do sklepu spożywczego.
2. *Ekspedientka* – nauka wiersza W. Ścisłowskiego, doskonalenie sprawności umysłowych.
3. Zapoznanie dzieci z wyglądem litery *A* (drukowanej i pisanej, małej i wielkiej) na podstawie wyrazów: „aparat”, „Ala”.
4. Porównywanie masy przedmiotów na podstawie opowiadania E. Kańskiej *Lekkie czy ciężkie*.
5. Wprowadzenie nazwy miesiąca listopada na podstawie fragmentu wiersza A. Nosalskiego *O dwunastu braciach*
6. Doskonalenie wymowy dzieci poprzez organizowanie zabaw rozwijających wrażliwość słuchową.
7. Wzbogacenie słownictwa dzieci – stwarzanie okazji do swobodnych rozmów, dyskusji.

JA I PRZYRODA

1. Zapoznanie z charakterystycznymi zmianami w przyrodzie w okresie późnej jesieni.
2. Wykorzystanie kącika przyrodniczego do rozwoju zainteresowań dziecięcych – uczestnictwo dzieci w zagospodarowaniu i ciągłym wzbogacaniu go.

JA, SZTUKA, TECHNIKA

1. „Sklep, w którym chciałbym robić zakupy” – malowanie farbą plakatową na dużych formatach papieru, rozwijanie wyobraźni plastycznej, przetworzenie jej na formę plastyczną (zastosowanie techniki Freineta).
2. „Pieczywo” – lepienie z masy solnej.
3. *Listopad* – osłuchanie z melodią piosenki, rozwijanie umiejętności zgrabnego poruszania się przy akompaniamencie muzycznym.
4. Kształtowanie umiejętności wyrażania ruchem – organizowanie zabaw ruchowych opartych na treści piosenki.

W SKLEPIE

SPRAWNOŚCI, UMIEJĘTNOŚCI, WIADOMOŚCI, POSTAWY (rozwijane w toku procesu edukacyjnego)

Sześciolatek:

1. Wie o potrzebie przebywania i ruchu na świeżym powietrzu.
2. Poznaje możliwości swojego ciała.
3. Sprawnie posługuje się woreczkiem, przerzucając go z ręki do ręki.
4. Opowiada o wydarzeniach zaistniałych w przedszkolu.
5. Poprawnie nazywa czynności wykonywane przez ludzi w różnych zawodach.
6. Umie naśladować w zabawach czynności pracujących ludzi (sklep).
7. Chętnie wypowiada się na temat utworów literackich.
8. Zna drukowaną i pisaną, małą i wielką literę *A*.
9. Potrafi wymienić i zachować kolejność miesięcy.
10. Rozpoznaje, nazywa i naśladuje dźwięki z otoczenia.
11. Dostrzega zmiany zachodzące w przyrodzie w okresie późnej jesieni.
12. Czuje się współorganizatorem kącika przyrody.
13. Przedstawia wyniki obserwacji najbliższego otoczenia w formie plastycznej.
14. Gromadzi doświadczenia plastyczne.
15. Odtwarza ruchem nastroj muzyki.
16. Ilustruje ruchem treść piosenki.

Literatura

1. Bogdanowicz M., *Metoda Dobrego Startu*, Warszawa 1985.
2. Borowik B., *Zabawy z literami*, „Życie Szkoły”, nr 2, 2002.
3. Forma B., Majdańska G., *Zajęcia w grupie sześciolatek*, Płock 2001.
4. Gniazdowski M., *Kubuś Puchatek i inne piosenki dla dzieci*, Zielona Góra 1991.
5. Kamińska K., *Nauka czytania w wieku przedszkolnym*, Warszawa 1998.
6. Kruk H., *Wybór zajęć i zabaw w przedszkolu*, Warszawa 1998.
7. Ścisłowski W., *Kim zostaniesz? Wybierz sam!*, Poznań 1989.